

SLOVENSKÁ KOMISIA TECHNICKEJ OLYMPIÁDY

TECHNICKÁ OLYMPIÁDA

5. ročník, školský rok 2014/2015

Okresné kolo

Riešenie úloh teoretického testu kategória A

Kód žiaka:

Základná škola:

Počet bodov:

1. Napíš, aký opravársky zásah by si urobil, aby z vodovodného kohútika prestala kvapkať voda?

Odpoveď:

Správna odpoveď:výmena gumového tesnenia....

Bonifikácia : 2 body, za jednoznačne správnu odpoveď.

2. Pripísaním čísiel do obdĺžnikov, od 1 do 6, zorad' nasledujúce predmety (technické materiály) v postupnosti od najmäkšieho po najtvrdší materiál, z ktorého sú vyrobené:

☐ tabuľa polystyrénu,

☐ plastová lyžička,

☐ drevená stolička,

☐ sklenený pohár,

☐ guma na gumovanie,

☐ kľučka na dverách,

Správna odpoveď:

...1...tabuľa polystyrénu – ...2...guma na gumovanie – ...3...plastová lyžička – ...4...drevená stolička – ...5...kľučka na dverách – ...6...sklenený pohár

Bonifikácia : 6 bodov, za každú správnu odpoveď po 1 bode.

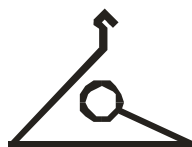
3. Napíš názvy 3 pracovných postupov (technológií) ručného spracovania kovov, ktoré môžu byť použité pri spracovaní plechu s hrúbkou 2 mm.

Odpoveď:

Správna odpoveď: rezanie, sekanie, pilovanie, vŕtanie, ohýbanie....

Bonifikácia : 3 body, za každú správnu odpoveď po 1 bode.

4. Z medeného drôtu s priemerom 1,5 mm máš zhotoviť náramok, ktorého tvary vidíš na obrázku. Napíš názvy pomôcok, náradia a nástrojov, ktoré k práci budeš potrebovať.

Odpoveď:

Správna odpoveď: Oceľové meradlo, ceruzka, uholník, kliešte s plochými čel'ust'ami, kliešte s kužel'ovými čel'ust'ami, pilník, kliešte štípacie.

Bonifikácia : 7 bodov, za každú správnu odpoveď po 1 bode.

5. Rozostup zubov píľky je:

- a) vzdialenosť dvoch po sebe nasledujúcich zubov
- b) striedavé vyhnutie zubov pílového listu do strán
- c) výška zubov píly
- d) medzera medzi dvoma zubmi (priestor)

Správna odpoveď: a

Bonifikácia : 1 bod, za jednoznačne správnu odpoveď.

6. Z ponúknutých možností zakrúžkuj ten technický materiál, z ktorého by si zhotovil také oplatenie domu, ktoré by nevyžadovalo žiadnu údržbu.

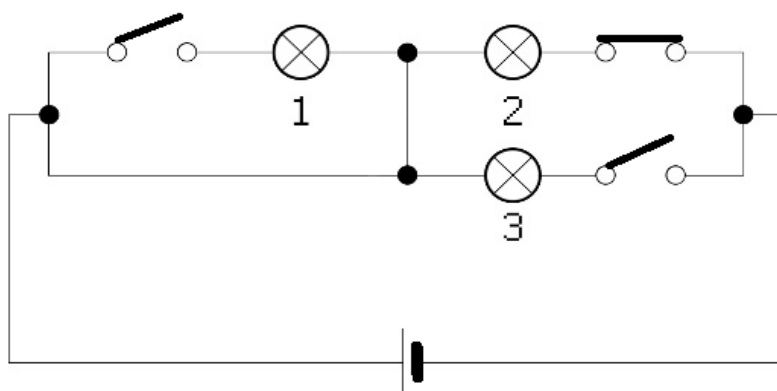
a) smrekové dosky	b) oceľové profily	c) pozinkovaný plech
d) pozinkované pletivo	e) PVC lišty	f) dubové laty

Správna odpoveď: e

Bonifikácia : 2 body za jednoznačne správnu odpoveď.

7. Dokresli do obvodu nasledujúceho obrázku polohu spínačov tak, aby svietila len žiarovka č. 2

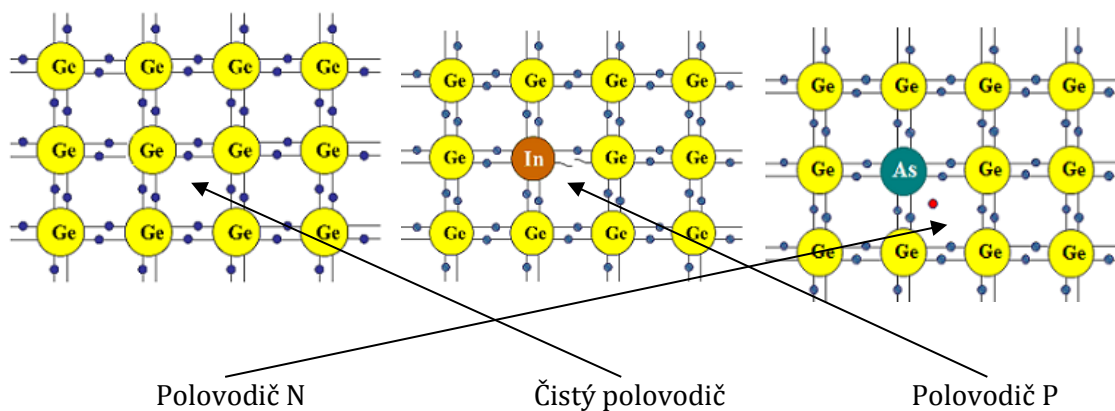
Správna odpoveď:

Bonifikácia : 2 body, za každú jednoznačne správnu odpoveď

8. Spojovacími čiarami spoj obrázok štruktúry polovodiča (vľavo) s názvom jeho typu (vpravo)

Správna odpoveď:

Bonifikácia : 3 body, za každú správnu odpoveď po 1 bode.

9. Polovodiče sú tuhé látky, ktoré sú: (zakrúžkuj správnu odpoveď)

- a) Vytvorené z vodičov prehnutím na polovicu
- b) Vodiče obalené izolantom
- c) Vodivé len do polovice svojej dĺžky
- d) Za určitých okolností vodičmi a za iných okolností izolantmi
- e) Vodivé len jedným smerom

Správna odpoveď: d.

Bonifikácia : 2 body za jednoznačne správnu odpoveď.

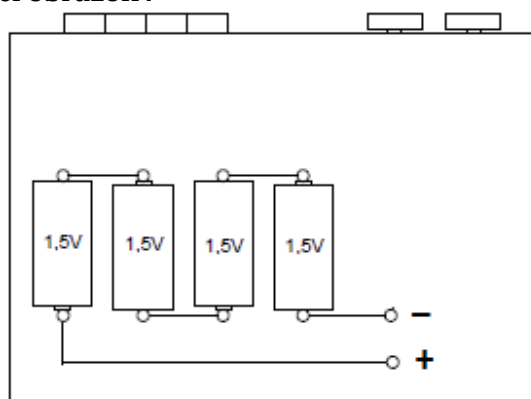
10. Zakresli na strechu domu hromozvod a jeho spojenie so Zemou:

Správna odpoveď: vid' obr.

Bonifikácia : 3 body za jednoznačne správnu odpoveď

11. V tranzistorovom rozhlasovom prijímači sú tužkové články zapojené spôsobom, ako zobrazuje nasledujúci obrázok :

Zakrúžkuj správnu odpoveď na otázku - akým napätím musí napájaný prijímač, aby hral ?

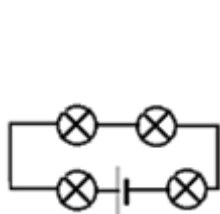
1,5 V
3 V

4 V
6 V

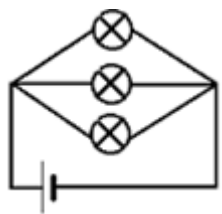
Správna odpoveď: d) 6V

Bonifikácia : 2 body za jednoznačne správnu odpoveď.

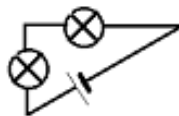
12. Pozri si schémy na obr. 5 a,b,c,d,e,f,g,h. Pouvažuj a rozhodni v ktorom obvode sú žiarovky spojené za sebou (do série), v ktorom vedľa seba (paralelne).

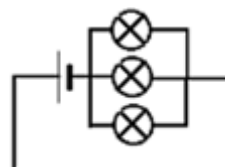
a)

b)

c)

d)

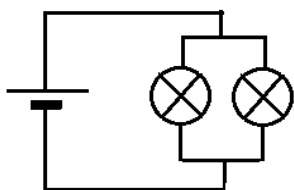
Správna odpoveď : 4 body

Za sebou (do série) sú žiarovky zapojené na obrázkoch: **a,c,**

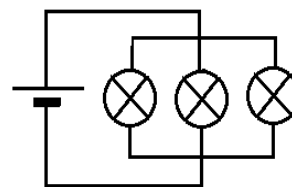
Vedľa seba (paralelne) sú žiarovky zapojené na obrázkoch: **b,d,**

Bonifikácia : 4 body (za každú správnu odpoveď 1 b).

13. V elektrickom obvode na obrázku sú zapojené dve rovnaké žiarovky. Ako k nim treba pripojiť tretiu takú istú žiarovku, aby všetky žiarovky svietili rovnako jasne ? Nakreslite schému s treťou žiarovkou.

Správna odpoveď:

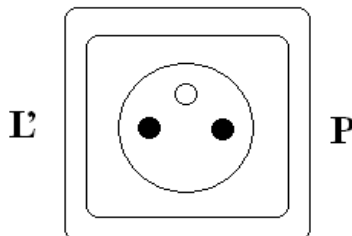
Bonifikácia : 2 bod za jednoznačne správnu odpoveď.

14. Na obrázku je zásuvka ako ju vidíš pripevnenú v stene. Prázdny krúžok je kolík zásuvky. Na kontakt ktorej zdierky je pripojený fázový vodič? Zakrúžkuj správnu odpoveď!

a) ľavej zdierky

b) pravej zdierky

c) kolíka

Správna odpoveď : a. (zásuvky sa pripájajú tak, že pri pohľade spredu je na ľavú dierku je pripojený fázový vodič).

Bonifikácia : 2 body za jednoznačne správnu odpoveď.

15. Pod schematickú značku elektrotechnických súčiastok dopíš ich názov (vyber si z ponúknutých možností.)

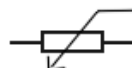
Správna odpoveď :

dióda

cievka

potenciometer

kondenzátor

Bonifikácia : 4 body za jednoznačne správnu odpoveď (každá správna 1 bod).

16. Zakrúžkuj správnu odpoveď. Základným elektrofyzikálnym princípom, ktorý pre svoju činnosť využíva elektromagnetické relé je:

- a) nabíjanie a vybíjanie kondenzátora,
- b) spínací jav v tranzistore,
- c) prechod prúdu cievkou, z ktorej sa takto stáva elektromagnet,
- d) prúdová rezonancia,
- e) napäťová rezonancia.
- f) piezoelektrický jav.

Správna odpoveď: c

Bonifikácia : 2 body za jednoznačne správnu odpoveď

17. Zo štítku na elektrospotrebiči odčítajte hodnotu príkonu a zapíšte na vybodkovanú čiaru:

Správna odpoveď: 2100 W

Bonifikácia : 2 body za jednoznačne správnu odpoveď.

Časový limit na vypracovanie testu: 30 minút

Technická olympiáda, 5. ročník, okresné kolo, školský rok 2014/2015

Autori testu: doc. Ing. Milan Bernát, PhD, prof. PaedDr. Jozef Pavelka, CSc., doc. PaedDr. Peter Beisetzer, PhD., PaedDr. Jaroslav Šoltés, PhD., Ing. Juliána Litecká, PhD.

Recenzenti: doc. PaedDr. Danko Lukáčová, PhD., Mgr. Ján Širka, PhD.

Preklad: doc. PaedDr. Zoltán Pomšár, PhD.

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava, 2014